

NOWA PODSTAWA
PROGRAMOWA

8

Planeta
Nowa

Zeszyt ćwiczeń

DO GEOGRAFII
DLA KLASY ÓSMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

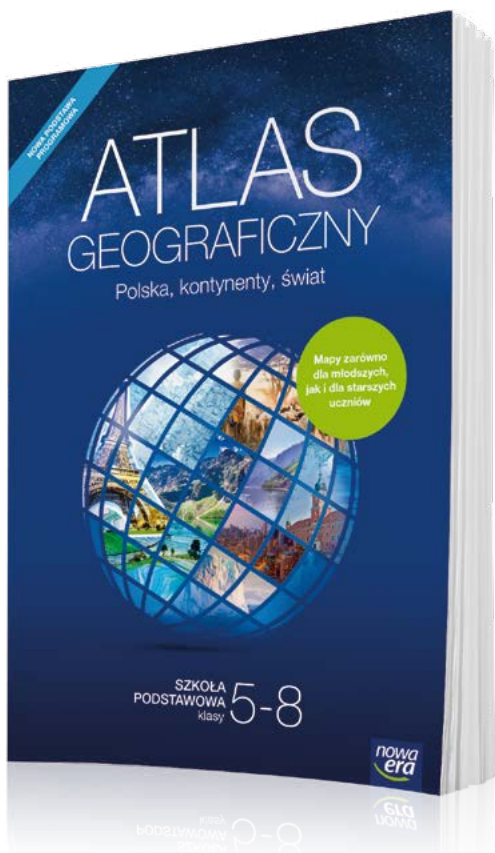

nowa
era

ATLAS GEOGRAFICZNY 5-8 DLA KLAS

NOWOŚĆ!

Nowy atlas geograficzny *Polska, kontynenty, świat* jest przeznaczony dla uczniów klas 5–8 szkoły podstawowej. Zawiera komplet aktualnych map i danych statystycznych niezbędnych w nauce geografii. Uwzględnia wymagania nowej podstawy programowej. Stanowi doskonale uzupełnienie podręcznika i zeszytu ćwiczeń.

**Ponad 250 map
oraz 70 tablic
z danymi
statystycznymi**

- Czytelne mapy regionów Polski, Europy i świata – łatwe w odbiorze dla uczniów klas 5 i 6.
- Ogólnogeograficzne i tematyczne mapy Polski oraz poszczególnych kontynentów – dostosowane do percepcji uczniów klas 7 i 8.
- Mapy tematyczne prezentujące zagadnienia ujęte w nowej podstawie programowej.

sklep.nowaera.pl

8

Planeta
Nowa

Ryszard Przybył

Zeszyt ćwiczeń

DO GEOGRAFII
DLA KLASY ÓSMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

nowa
era

Twoje mocne strony

Planeta Nowa

Zeszyt ćwiczeń jest skorelowany z podręcznikiem *Planeta Nowa* dla klasy 8 dopuszczonym do użytku szkolnego i wpisanym do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do nauczania geografii w szkole podstawowej.

Numer ewidencyjny podręcznika w wykazie MEN: 906/4/2018

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2018
ISBN 978-83-267-3340-6

Wydanie drugie
Warszawa 2019

Koordinacja prac i redakcja merytoryczna: Piotr Jaworski.

Współpraca redakcyjna: Paulina Rosiak. **Redakcja językowa:** Agnieszka Szymanowska-Pancer.

Nadzór artystyczny: Kaia Juszczyk. **Opieka graficzna:** Ewa Kaletyn.

Projekt okładki: Maciej Galiński. **Projekt graficzny:** Aleksandra Szpunar.

Opracowanie graficzne: Piotr Zabłudowski, Sławomir Włodarczyk. **Ilustracje:** Elżbieta Buczkowska.

Mapy: Zespół Kartograficzny Nowa Era. **Fotoserwis:** Bogdan Wańkowicz.

Realizacja projektu graficznego: Ewa Pietras.

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów:

Alfred-Wegener-Institut/Stefan Hendricks (CC-BY 4.0) s. 81 (niedźwiedź polarny); BE&W: Alamy Stock Photo – Angus McComiskey s. 42 (Fort Jesus w Mombasie), ASK Images s. 25 (Wyspy Palmowe), Horizon International Images Limited s. 54 (kapibara), Images of Africa Photobank s. 43 (Mount Kenya), Lphoto s. 63 (tajga), Nic Cleave Photography s. 72 (skrub), ardea.com/Tom&Pat Leeson s. 81 (orka), Nature Picture Library/Simon King s. 73 (dingo); EAST NEWS: enstock.pl/AGE Fotostock/Stuart Pearce – okładka; FLASH PRESS MEDIA: Diomedia/Zuma Press s. 19 (śmieci w Shenzhen); GETTY IMAGES: amana images RM s. 26 (góra Fudzi), AWL Images RM/Neil Thomas s. 42 (Wielki Rów Wschodni), Biosphoto/Sylvain Cordier s. 54 (kajman), Chip Somodevilla s. 52 (huragan Irma), Corbis Documentary/Fraser Hall s. 25 (Burdż al-Arab), Corbis Documentary/Keren Su s. 6 (pole ryżu), Design Pics RF/Michael Interisano s. 65 (siewnik), National Geographic Magazines/Joel Sartore s. 34 (wycyjas las równinowy), Photolibrary RM/Weatherpix/ Gene Rhoden s. 50 (tornado), The Asahi Shimbun s. 15 (zatoka Osaka), The Image Bank s. 37 (diamenty), NASA/GSFC/MODIS Rapid Response Team/Jacques Desclotres s. 50 (zdjęcie satelitarne huraganu); SHUTTERSTOCK: alexan888 s. 33 (plantacja kawy), Alice Nerr s. 48 (wodospad Iguaçu), Andrzej Kubik s. 26 (pustynia), Artx67 s. 10 (proso), Eduard Kysylsynsky s. 42 (wybrzeże Oceanu Indyjskiego), isak55 s. 10 (herbata), Junior Braz s. 48 (wodospad Iguaçu), KajrzPhotography s. 30 (Sahara), Laborant s. 25 (Emirates Palace), Luiz Antonio da Silva s. 54 (tukan), Michal Ninger s. 81 (tygrys syberyjski), Mikadun s. 54 (jaguar), Nicole Kwiatkowski s. 73 (plochy w Australii), Nikitin Victor s. 26 (jezioro Bajkał), nounours s. 54 (pirania), Pi-Lens s. 63 (tundra), PizieMe s. 33 (kakaowce), Protasov AN s. 33 (palmy kokosowe), Rosa Frei s. 30 (tamaryszek), Sergey Novikov s. 42 (safari w Masai Mara), Sista Vongjintanaruks s. 55 (karczukowiec), sunun s. 10 (ryż), vladsilver s. 81 (pingwiny cesarskie), Zejko Radojko s. 10 (pszenica); THINKSTOCK/GETTY IMAGES: iStockphoto – LaurenFochetto s. 54 (anakonda), LTopDesign s. 10 (bataty), sameer chand s. 10 (bawelna), Piotr Andryszczak s. 86 (stacja polarna im. H. Arctowskiego).

Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa

www.nowaera.pl, e-mail: nowaera@nowaera.pl, tel. 801 88 10 10

Druk i oprawa: Drukarnia Orthdruk

SPIS TREŚCI

Korzystaj z dodatkowych materiałów ukrytych pod kodami QR zamieszczonymi w publikacji.

I Azja

1. Środowisko przyrodnicze Azji 4
  2. Wulkanizm i trzęsienia ziemi w Azji 7
  3. Rolnictwo Azji 10
  4. Japonia – symbol nowoczesnej gospodarki 13
  5. Chiny – najludniejszy kraj świata 17
  6. Indie – kraj kontrastów społecznych i gospodarczych 20
  7. Bliski Wschód – kultura i gospodarka ... 23
- Sprawdź, czy potrafisz** 26

II Afryka

1. Środowisko przyrodnicze Afryki 28
  2. Rolnictwo Afryki 32
  3. Przemysł i usługi w Afryce 35
  4. Etiopia – problemy głodu i niedożywienia 38
  5. Kenia – turystyczny potencjał 41
- Sprawdź, czy potrafisz** 44

III Ameryka Północna i Ameryka Południowa

1. Środowisko przyrodnicze Ameryki 46
  2. Tornada i cyklony tropikalne w Ameryce Północnej 50
  3. W Amazonii 53
  4. Ludność Ameryki 57
  5. Urbanizacja w Ameryce 60
  6. Kanada – środowisko przyrodnicze a rozwój rolnictwa 63
  7. Stany Zjednoczone – potęga gospodarcza świata 66
- Sprawdź, czy potrafisz** 69

IV Australia i Oceania

1. Środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii 71
  2. Ludność i gospodarka Australii 75
- Sprawdź, czy potrafisz** 78

V Obszary okołobiegunowe

1. Środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki 80
  2. Prace badawcze w Arktyce i Antarktyce 83
- Sprawdź, czy potrafisz** 86
- Sprawdź, czy znasz mapę!** 87
- Krzyżówki geograficzne** 93

5 Urbanizacja w Ameryce

Cele lekcji: Wyjaśnisz, jakie czynniki wpływają na rozmieszczenie ludności w Ameryce. Poznasz słabo i gęsto zaludnione obszary tego kontynentu. Dowiesz się, co to są, gdzie występują oraz w jaki sposób powstają silnie zurbanizowane obszary nazywane megalopolis. Poznasz problemy mieszkańców slamsów.

Na dobry początek

- 1 Podziel wymienione regiony na słabo i gęsto zaludnione. Wpisz we właściwych miejscach odpowiednie litery.

*A – wschodnie wybrzeże Stanów Zjednoczonych, B – Archipelag Arktyczny,
C – Nizina Amazonki, D – rejon Wielkich Jezior, E – Grenlandia, F – Góry Skaliste,
G – południowa część brazylijskiego wybrzeża Atlantyku, H – Patagonia*

Obszary słabo zaludnione: _____

Obszary gęsto zaludnione: _____

- 2 Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F – jeśli jest fałszywe.

1.	Ameryka Północna jest silnie zurbanizowana.	P	F
2.	Ameryka Południowa jest słabo zurbanizowana.	P	F
3.	Megalopolis odznaczają się dużą gęstością zaludnienia.	P	F
4.	W Brazylii slamsy noszą nazwę <i>barriadas</i> .	P	F
5.	Slamsy są charakterystyczne dla wielkich miast Ameryki Łacińskiej.	P	F

- 3 Uzupełnij tabelę. Przyporządkuj wymienione miasta odpowiednim megalopolis.

*Detroit, Los Angeles, Rio de Janeiro, Chicago, Filadelfia, Pittsburgh,
Boston, São Paulo, Baltimore, San Francisco*

Megalopolis	Brazylijskie	Południowo-kalifornijskie	ChiPitts	BosWash
Miasta				

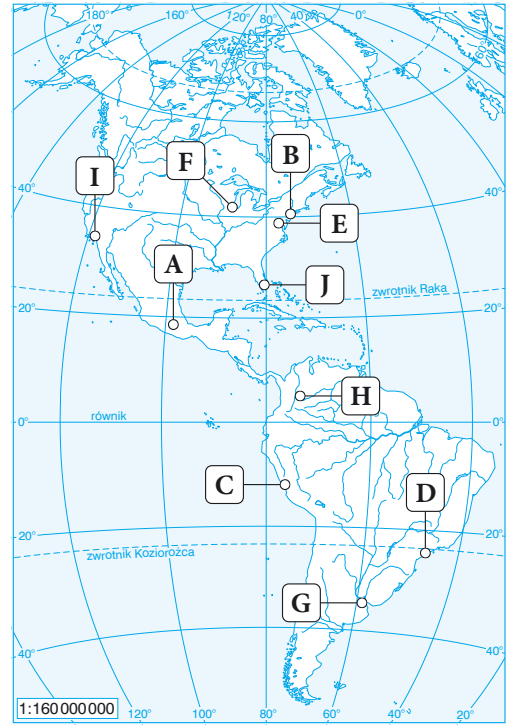
- 4 Na mapie literami A–J oznaczono wybrane wielkie miasta Ameryki.

Wykonaj polecenia na podstawie atlasu geograficznego.

- a) Rozpoznaj opisane w tabeli miasta, a następnie wpisz ich nazwy we właściwych miejscach.
- b) Zapisz w tabeli litery, którymi oznaczono na mapie opisane miasta.
- c) Zapisz nazwę tego miasta, w którym występują dzielnice nędzy nazywane fawelami.

- d) Zapisz trzy problemy, z którymi zmagają się mieszkańcy faweli.

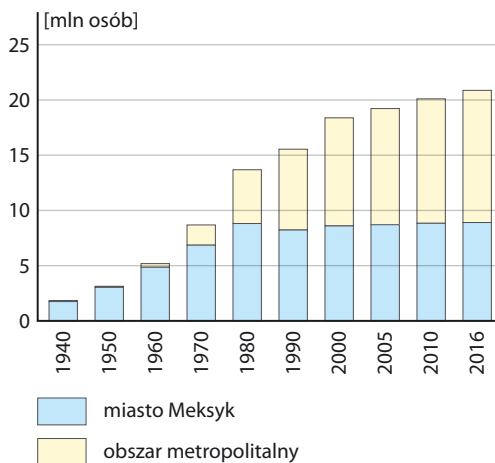
1. _____
2. _____
3. _____

Lp.	Opis	Nazwa miasta	Oznaczenie na mapie
1.	To największe miasto położone nad jeziorem Michigan.		
2.	To największe południowoamerykańskie miasto położone na półkuli północnej.		
3.	Jest stolicą Stanów Zjednoczonych.		
4.	Jest największym miastem w Stanach Zjednoczonych.		
5.	To największe miasto na półwyspie Floryda.		
6.	To największe miasto Ameryki Południowej. Jest położone na zwrotniku Koziorożca.		
7.	To największe z amerykańskich miast leżących na wybrzeżu Oceanu Spokojnego.		
8.	Jest to największa aglomeracja na półkuli zachodniej.		
9.	To stolica Peru.		
10.	To największa argentyńska aglomeracja położona u ujścia Parany do zatoki La Plata.		

Dla dociekliwych

Jednym z największych miast świata jest Meksyk. Ta aglomeracja liczy około 21 mln mieszkańców i jest trzecia pod względem liczby ludności na świecie. Samo miasto jest bardzo duże – mieszka w nim prawie 9 mln ludzi. Jednak od lat 80. XX wieku wyraźny przyrost liczby ludności dotyczy przede wszystkim przedmieść – obszaru metropolitalnego. Ma tam miejsce duży napływ ludności pochodzącej głównie z obszarów wiejskich, gdzie występuje niedobór ziemi rolnej, a liczba miejsc pracy poza rolnictwem jest niewystarczająca.

Zmiany liczby ludności w aglomeracji Meksyku w latach 1940–2016.

5 Wykonaj polecenia na podstawie tekstu oraz wykresu.

a) Skreśl zbędne wyrazy w zdaniach tak, aby podane informacje były prawdziwe.

- A. W 1980 roku w obszarze metropolitalnym Meksyku mieszkało **mniej** / **więcej** ludności niż w samym mieście.
- B. W aglomeracji meksykańskiej mieszka obecnie około **9 mln** / **21 mln** osób.
- C. Najszybszy przyrost liczby ludności aglomeracji Meksyku nastąpił w latach **1950–1960** / **1970–1980**.
- D. Od lat 80. XX wieku liczba mieszkańców **miasta Meksyk** / **obszaru metropolitalnego Meksyku** utrzymuje się na zbliżonym poziomie.
- b) Wyjaśnij, dlaczego w aglomeracji Meksyku ma miejsce duży napływ ludności pochodzącej głównie z obszarów wiejskich.

Zapamiętaj!

- Największe skupiska ludności w Ameryce znajdują się na wybrzeżu Atlantyku oraz w rejonie Wielkich Jezior.
- Rozrastanie się miast prowadzi do łączenia się ich stref podmiejskich i powstawania obszarów nazywanych megalopolis.
- Największe megalopolis w Ameryce to BosWash na wschodnim wybrzeżu.
- Zbyt duży napływ ludności ze wsi do miast powoduje powstawanie dzielnic nędzy – slumsów. Ich mieszkańcy zmagają się z licznymi problemami (m.in. z wysoką przestępczością).

6

Kanada – środowisko przyrodnicze a rozwój rolnictwa

Cele lekcji: Scharakteryzujesz cechy klimatu Kanady. Dowiesz się, jakie czynniki wpływają na specyficzny układ stref klimatycznych w tym kraju. Określisz zasięg północnej granicy lasów i rolnictwa w Kanadzie. Poznasz cechy rolnictwa Kanady.

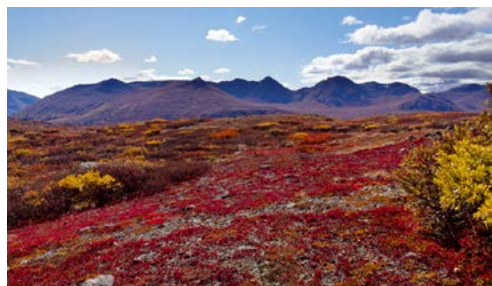
Na dobry początek

1 Skreśl zbędne wyrazy w zdaniach tak, aby podane informacje były prawdziwe.

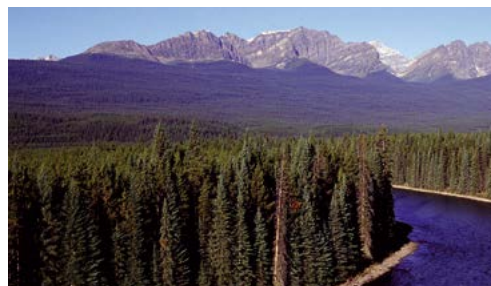
- A. Stolicą Kanady jest **Ottawa** / **Montreal**.
 B. Największym miastem Kanady jest **Montreal** / **Toronto**.
 C. W Kanadzie mieszka **mniej** / **więcej** ludności niż w Polsce.
 D. Kanada charakteryzuje się **małą** / **dużą** gęstością zaludnienia.

2 Na fotografiach został przedstawiony krajobraz dwóch regionów Kanady.

1.

2.

Zaznacz poprawne dokończenia zdań.

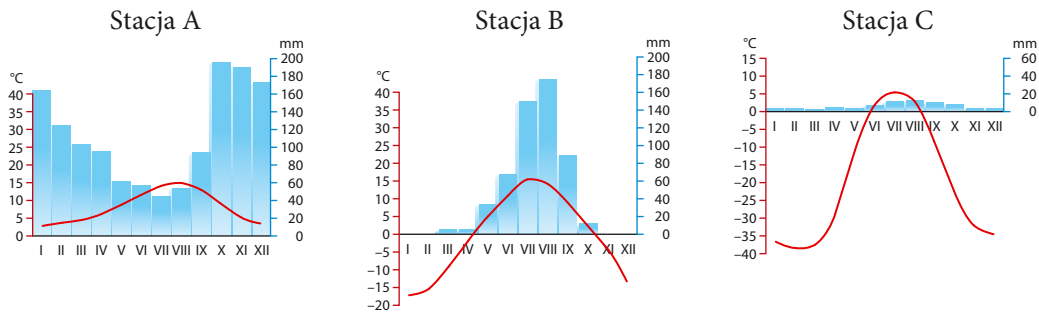
1.	Na obszarze przedstawionym na fotografii 1 charakterystycznym sposobem gospodarowania jest	A. uprawa pszenicy, soi i tytoniu.
		B. hodowla reniferów i myślistwo.
2.	Formacją roślinną przedstawioną na fotografii 2 jest	A. tajga.
		B. tundra.

3 Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedzi A lub B oraz 1 lub 2.

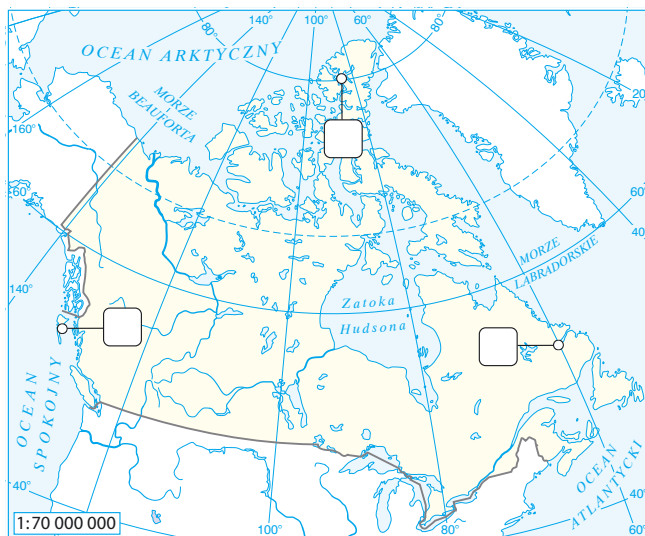
Dla zachodniego wybrzeża Kanady charakterystyczne są

A.	bardzo wysokie roczne sumy opadów oraz łagodne zimy,	ponieważ ten obszar znajduje się pod wpływem	1.	chłodnego prądu morskiego.
B.	stosunkowo niskie roczne sumy opadów oraz bardzo ostre zimy,		2.	ciepłych prądów morskich.

- 4 Na klimatogramach zostały przedstawione średnie miesięczne wartości temperatury powietrza oraz średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych w trzech kanadyjskich stacjach meteorologicznych.

- a) Wpisz w odpowiednich miejscach na mapie litery odpowiadające lokalizacji poszczególnych stacji meteorologicznych.

- b) Uzupełnij zdania.

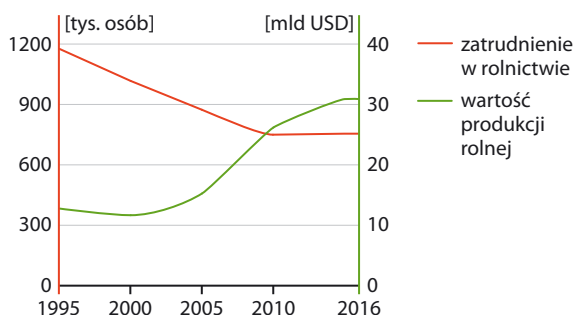
- A. Najniższą średnią roczną temperaturę powietrza notuje się w stacji _____.
- B. Średnia miesięczna temperatura powietrza przez cały rok ma wartość dodatnią w stacji _____.
- C. Najwyższa średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych w miesiącach letnich występuje w stacji _____.
- D. Najwyższa roczna suma opadów atmosferycznych występuje w stacji _____.
- E. Najniższą roczną sumę opadów atmosferycznych notuje się w stacji _____.

- 5** Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F – jeśli jest fałszywe.

1.	Farmy w Kanadzie są nastawione na zaspokajanie potrzeb żywieniowych właścicieli i ich rodzin.	P	F
2.	Kanadyjskie farmy cechuje wysoki poziom mechanizacji.	P	F
3.	Farmy w Kanadzie mają niewielką powierzchnię.	P	F

Dla dociekliwych

Obszary użytkowane rolniczo stanowią w Kanadzie tylko około 7% powierzchni kraju, a w kanadyjskim rolnictwie pracuje zaledwie 2% ludności czynnej zawodowo. Mimo to, głównie dzięki wysokiemu poziomowi mechanizacji, kanadyjskie rolnictwo jest bardzo wydajne, a wielkość produkcji rolnej rośnie.

Wartość produkcji rolnej i zatrudnienie w rolnictwie w Kanadzie w latach 1995–2016.

Kanadyjscy rolnicy do prac polowych stosują między innymi ogromne siewniki.

- 6** Wykonaj polecenia na podstawie tekstu, wykresu oraz fotografii.

a) Określ tendencje zmian w wielkości zatrudnienia w rolnictwie oraz w wartości produkcji rolnej w Kanadzie.

---

b) Wskaż główną przyczynę wysokiej produkcji roślinnej i zwierzęcej w Kanadzie.

Zapamiętaj!

- Układ stref klimatycznych w Kanadzie to efekt ukształtowania powierzchni Ziemi, cyrkulacji powietrza oraz rozkładu prądów morskich.
- W centrum Kanady występują różnice wartości temperatury powietrza sięgające nawet 70°C.
- Północna granica upraw i lasów we wschodniej Kanadzie sięga tylko do 52°N, a w zachodniej Kanadzie – aż za koło podbiegunowe północne.
- Kanada jest liczącym się producentem wielu płodów rolnych oraz surowców mineralnych.

7

Stany Zjednoczone – potęga gospodarcza świata

Cele lekcji: Wyjaśnisz, dlaczego Stany Zjednoczone są nazywane największą potęgą gospodarczą świata. Określisz cechy gospodarki tego kraju. Dowiesz się, jaką rolę w gospodarce Stanów Zjednoczonych odgrywa przemysł zaawansowanych technologii oraz co to są technopolie. Poznasz przyczyny oraz skalę zjawiska marnowania żywności.

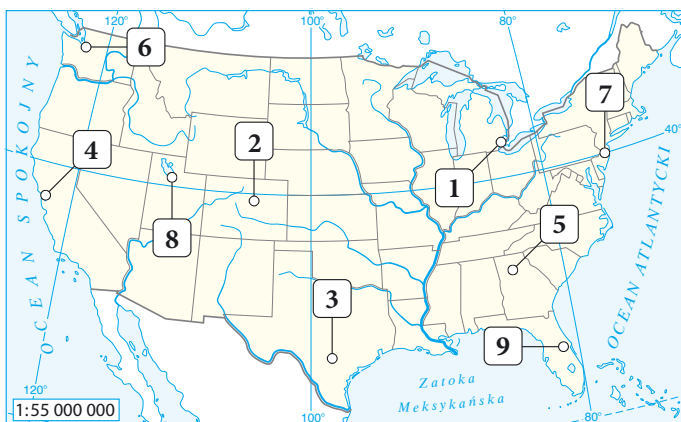
Na dobry początek

- 1 Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F – jeśli jest fałszywe.

1.	Stany Zjednoczone są największym eksporterem towarów na świecie.	P	F
2.	Stany Zjednoczone są największym importerem towarów na świecie.	P	F
3.	Stany Zjednoczone mają największy udział w tworzeniu produktu światowego brutto.	P	F
4.	Stany Zjednoczone są światowym liderem pod względem inwestycji zagranicznych.	P	F
5.	Gospodarka Stanów Zjednoczonych jest określana jako gospodarka oparta na zasobach.	P	F
6.	Stany Zjednoczone należą do największych producentów i konsumentów żywności na świecie.	P	F

- 2 Na mapie numerami 1–9 oznaczono wybrane ośrodki przemysłu w Stanach Zjednoczonych. Podaj numery, którymi oznaczono na mapie wymienione ośrodki przemysłu. Wykonaj polecenie na podstawie atlasu geograficznego.

Seattle: _____
 San Francisco: _____
 Detroit: _____
 San Antonio: _____
 Denver: _____
 Orlando: _____
 Atlanta: _____
 Filadelfia: _____
 Salt Lake City: _____

3 Podkreśl trzy spośród wymienionych czynników, które miały wpływ na lokalizację i rozwój Doliny Krzemowej.

- A. Położenie w pobliżu uniwersytetów i centrów badawczych.
- B. Równinna rzeźba terenu.
- C. Stosunkowo niewielka odległość od rynków zbytu.
- D. Dostęp do wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej.
- E. Duża liczba bogatych i nieobawiających się ryzyka inwestorów.
- F. Bogata baza surowcowa.

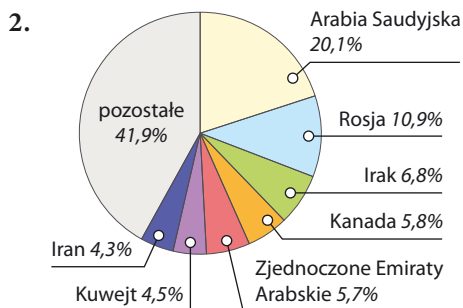
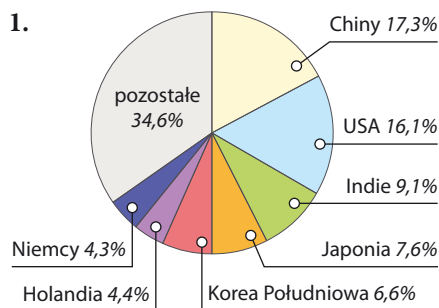
4 Skreśl zbędne wyrazy w zdaniach tak, aby podane informacje były prawdziwe.

- A. Na południu Stanów Zjednoczonych rozwinęło się rolnictwo plantacyjne nastawione na przykład na uprawę **pszenicy i owsa / bawełny i trzciny cukrowej**.
- B. W północnej części Stanów Zjednoczonych uprawia się głównie **kukurydzą i soję / bawełnę i trzcinę cukrową**.
- C. Kalifornia i Floryda to stany słynące z upraw **winorośli i owoców cytrusowych / rzepaku i buraków cukrowych**.

5 Na wykresach został przedstawiony udział wybranych państw w światowym eksporcie i imporcie ropy naftowej w 2016 roku.

a) Podpisz oba wykresy odpowiednimi określeniami spośród podanych.

eksporterzy, importerzy

Najwięksi światowi _____
ropy naftowej w 2016 roku.

Najwięksi światowi _____
ropy naftowej w 2016 roku.

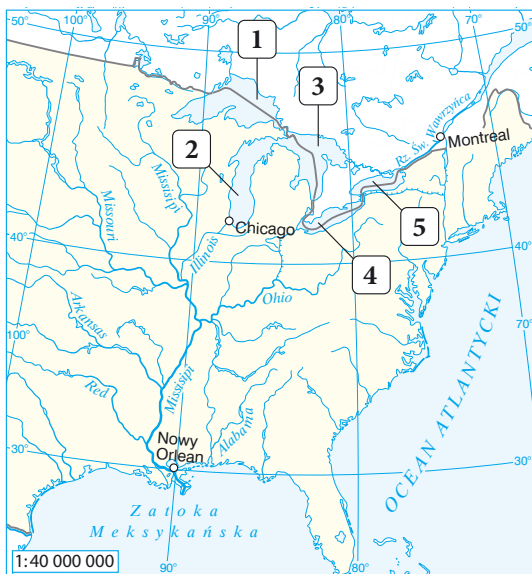
b) Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedzi A lub B oraz 1 lub 2.

Stany Zjednoczone są jednym z głównych światowych

A.	eksporterów ropy naftowej,	ponieważ	1.	wydobycie tego surowca nie zaspakaja potrzeb gospodarki tego kraju.
B.	importerów ropy naftowej,		2.	wydobycie tego surowca jest większe niż zapotrzebowanie gospodarki tego kraju.

Dla dociekliwych

Stany Zjednoczone mają bardzo dobrze rozwiniętą sieć śródlądowych dróg wodnych. Obejmuje ona ponad 40 tys. rzek i kanałów (nie wliczając w to Wielkich Jezior). Główne szlaki żeglugowe są położone we wschodniej części kraju. Obejmują system Wielkich Jezior wraz z Drogą Wodną Św. Wawrzyńca oraz system rzeczny Missisipi-Missouri. Oba te systemy są połączone kanałami i pozwalają na transport śródlądowy z Zatoki Meksykańskiej do leżącego w Kanadzie półwyspu Labrador. Tym samym jest to jeden z najdłuższych szlaków żeglugowych na świecie. Śródlądowe drogi wodne są w Stanach Zjednoczonych wykorzystywane głównie do transportu towarów masowych, na przykład węgla kamiennego, ropy naftowej, drewna, zbóż i bawełny.

Najważniejsze śródlądowe drogi wodne w zachodniej części Stanów Zjednoczonych.

6 Wykonaj polecenia na podstawie tekstu, mapy oraz innych źródeł informacji.

a) Podaj nazwy jezior należących do systemu Wielkich Jezior, które oznaczono na mapie numerami.

1. _____ 3. _____ 5. _____
 2. _____ 4. _____

b) Wymień nazwy rzek i jezior znajdujących się na trasie barki płynącej śródlądowymi drogami wodnymi z Montrealu przez Chicago do Nowego Orleanu.

_____

c) Wyjaśnij, dlaczego żegluga śródlądowa jest szczególnie przydatna do transportu towarów masowych.

_____

Zapamiętaj!

- Stany Zjednoczone to najlepiej rozwinięte gospodarczo państwo na świecie.
- Kraj ten posiada bogate złoża wielu surowców mineralnych, między innymi ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego i rud miedzi.
- Oprócz tradycyjnych działów przemysłu bardzo ważną rolę w Stanach Zjednoczonych odgrywa przemysł zaawansowanych technologii.
- W Stanach Zjednoczonych powstała pierwsza na świecie technopolia – Dolina Krzemowa.

Sprawdź, czy potrafisz

Ameryka Północna
i Ameryka Południowa

- 1 Uzupełnij tabelę. Wpisz we właściwych miejscach podane nazwy stref roślinnych i regionów.
Strefy roślinne: *tundra, tajga, preria, pustynia gorąca, wilgotne lasy równikowe, pustynia lodowa.*

Regiony: *Wielkie Równiny, południowa część półwyspu Labrador, Ziemia Baffina, pustynia Atakama, Grenlandia, Nizina Amazonki.*

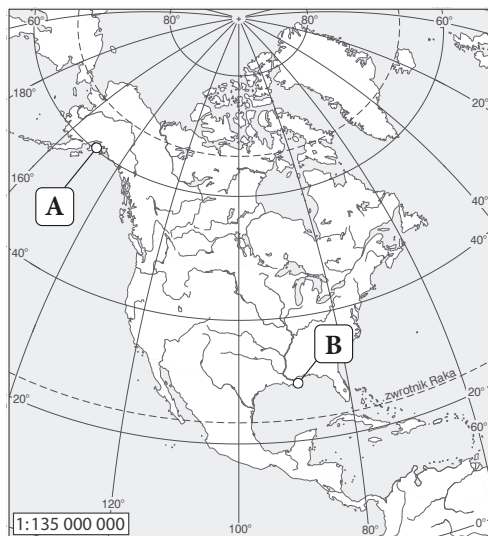
Lp.	Klimat	Strefa roślinna	Region
1.	Okolobiegunowy polarny		
2.	Umiarkowany chłodny kontynentalny		
3.	Równikowy wilgotny		
4.	Umiarkowany ciepły kontynentalny suchy		
5.	Zwrotnikowy suchy		
6.	Okolobiegunowy subpolarny		

- 2 Przyporządkuj podanym w tabeli informacjom odpowiednie zjawiska meteorologiczne. Wpisz literę T, jeśli zdanie dotyczy tornada, lub literę C – jeśli dotyczy cyklonu tropikalnego.

Lp.	Opis	Zjawisko meteorologiczne
1.	Powstaje nad lądem.	
2.	Powstaje nad oceanem.	
3.	Ma średnicę kilkuset kilometrów.	
4.	Ma średnicę od kilkudziesięciu do kilkuset metrów.	
5.	Przemieszcza się na odległość kilkudziesięciu kilometrów.	
6.	Przemieszcza się na odległość setek, a nawet tysięcy kilometrów.	

- 3 Skreśl zbędne wyrazy w zdaniach tak, aby podane informacje były prawdziwe.
- A. Rdzenną ludnością zamieszkującą obszary arktyczne Kanady są **Inuici / Indianie**.
- B. Rdzenną ludnością zamieszkującą Andy są **Indianie / Aleuci**.
- C. Największe megalopolis znajduje się na **wschodnim / zachodnim** wybrzeżu Stanów Zjednoczonych.

4 Oceń, czy informacje dotyczące oznaczonych na mapie punktów są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

1.	Punkt A jest położony w strefie klimatów umiarkowanych.	P	F
2.	Punkt A jest położony na obszarze Kanady.	P	F
3.	Punkt B jest położony u ujścia rzeki Kolorado.	P	F
4.	Punkt B znajduje się nad Zatoką Meksykańską.	P	F
5.	Punkt C znajduje się na obszarze fałdowań hercyńskich.	P	F
6.	Wzdłuż wybrzeża, na którym jest położony punkt C, płynie chłodny prąd morski.	P	F
7.	Punkt D jest położony w strefie klimatów zwrotnikowych.	P	F
8.	Punkt D jest położony na Wyżynie Brazylijskiej.	P	F
9.	Opady w punkcie A są większe niż w punkcie C.	P	F

5 Zaznacz zestaw, w którym podano numery zdań zawierających prawdziwe informacje.

- Kanada jest największą potęgą gospodarczą w Ameryce Północnej.
- Dla rolnictwa Kanady i Stanów Zjednoczonych charakterystyczne są farmy, czyli wielkie prywatne gospodarstwa.
- Najstarszą technopolią jest Dolina Krzemowa w Kalifornii.
- Rolnictwo ma największy udział w tworzeniu kanadyjskiego PKB.
- Stany Zjednoczone są największym na świecie eksporterem ropy naftowej.

A. 1 i 2

B. 2 i 3

C. 3 i 4

D. 2 i 5

Zdajesz egzamin ósmoklasisty?

Sięgnij po repetytoria i arkusze Nowej Ery!

JĘZYK POLSKI • MATEMATYKA • JĘZYK ANGIELSKI

REPETYTORIA

Zawierają niezbędną teorię, wskazówki i zadania typu egzaminacyjnego. Pomagają krok po kroku wyćwiczyć umiejętności sprawdzane na egzaminie.

ARKUSZE

Pozwalają oswoić się z formą egzaminu, sprawdzić poziom przygotowania i wypracować skuteczne strategie egzaminacyjne.

Zamów i rozpocznij trening!

sklep.nowaera.pl

Planeta Nowa

Nowy zeszyt ćwiczeń już od pierwszych lekcji geografii w klasie 8 kształci i doskonali kluczowe umiejętności geograficzne, takie jak praca z mapą czy analizowanie i interpretowanie danych statystycznych. Dzięki zróżnicowanym zadaniom ułatwia przygotowanie do sprawdzianów i kartkówek.

Praca z mapą

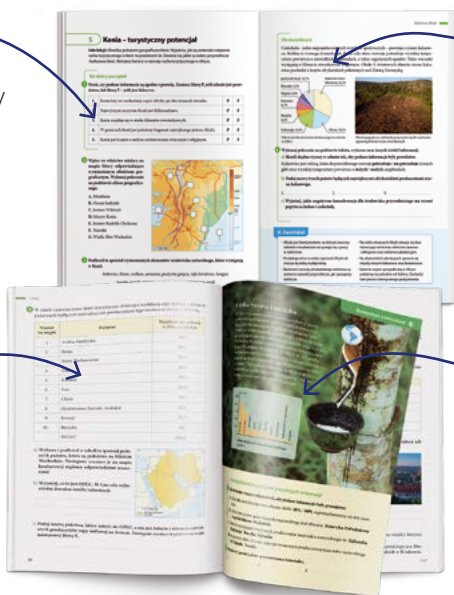
różnorodne zadania z mapą kształtujące umiejętność jej analizy oraz oznaczania na niej zjawisk i obiektów geograficznych.

Sprawdź, czy znasz mapę!

zadania kształtujące umiejętność korzystania z map ogólnogeograficznych poszczególnych kontynentów.

Analiza danych statystycznych

zadania wzbogacone wykresami i tabelami pozwalające doskonalić umiejętność analizy oraz interpretacji danych statystycznych.

Stopniowanie trudności zadań

Na dobry początek ćwiczenia wprowadzające w tematykę lekcji.

Dla dociekliwych zadania poszerzające wiedzę z omawianego tematu.

Zainteresowanie przedmiotem

Korzystam z informacji ciekawe treści połączone z zadaniami sprawdzającymi umiejętności.

Z DOSTĘPEM DO
docwiczenia.pl

Obejrzyj
mapę
interaktywną
docwiczenia.pl
Kod: N887FX

*Dodatkowe materiały –
oglądaj, pobieraj,
drukuj.*

*Zeskanuj kod QR,
który znajdziesz
wewnątrz
zeszytu ćwiczeń,
lub wpisz kod na
docwiczenia.pl.*

www.nowaera.pl

nowaera@nowaera.pl

Centrum Kontaktu: 801 88 10 10, 58 721 48 00

ISBN 978-83-267-3340-6

9 788326 733406